

ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİ

Uz. Dr. Ayşe ÜSTÜN

Üniversite kütüphaneleri bağlı oldukları kurumların öğretim ve araştırma politikasına uygun olarak bilimsel yayınları seçmek, toplamak, kataloglamak ve faydalanmaya sunmak görevini üzerine almışlardır.

Genel olarak yeni kurulan üniversitelere bağlı olan kütüphaneler, gerek verdikleri hizmet ve gerekse organizasyon bakımlarından klâsik Üniversite kütüphanelerinden farklı olduğu görülmektedir. Eski Üniversite Kütüphanelerinde, gelecekteki bu dev bilimsel gelişme ve yayın artışı önceden tahmin edilemediğinden kütüphanelerin kuruluşu sırasında uzun vadeli tedbirler göz önüne alınmamıştır. Bugün zor durumda kalan bu kütüphaneler için çeşitli ülkelerde yeni yeni tedbirler alınmakta, yeniden organize edilme ve yeni binalar yapılma yollarına baş vurulmaktadır.

Günümüzde Avrupa ülkelerinin çoğunda yeni kurulacak bir Üniversitede, önce kütüphane kurulmakta, kütüphane işler hale geldikten ve Üniversiteye hizmet edebilecek kadar yayın topladıktan sonra Üniversite öğrenime açılmaktadır. Bu süre aşağı yukarı 2.5 sene ve ilk koleksiyon miktarı da 75.000 - 600.000 arasında değişmektedir.

Almanya'da harp yıllarından sonra kurulan üniversite kütüphanelerinde ilk koleksiyonların 300.000 - 600.000 cilt arasında değiştiğini görürüz². Yani kütüphanenin, fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için ilk elden en az 300.000 ciltlik bir yayın topluluğuna sahip olması gerekiyor. Bütçe hesaplamalarında da, bir kitabın değeri en az 70 mark kabul edilmekte, 300 000 ciltlik ilk koleksiyon için 20 milyon mark ayrılmaktadır. Bu koleksiyon bile yeterli görülememektedir. Dışarıya bol miktarda ödünç kitap verilen bu kütüphanelerde şüphesiz devamlı bir hafifleme hissedilmektedir. Ödünç vermek suretiyle depoda görülen bu boşalmanın önüne geçmek için kütüphaneler amaca uygun yayınlarla durmadan beslenmeye devam etmektedirler.

İngiltere'de yeni kurulan Üniversite kütüphanelerine yıllık bütçesinden başka temel koleksiyonlarını satın alacak (aşağı yukarı 170 000 İngiliz lirası) bir ödenek de verilmektedir.

Bütün bunlar gösteriyor ki kütüphane, Üniversitenin hayatının devamı için gerekli olan önemli bir parçasıdır. En son yeniliklerden haberdar olmayan bir bilim adamının kendi alanına yapacağı hizmet, sadece tekrarlamalardan ibaret olacaktır. Belirli alanlara ait bilimsel sonuçlardan ve yeniliklerden, zamanımızda ancak kütüphaneler vasıtasıyla haberdar olunmaktadır. Üniversite kütüphanelerinin günün yayın akışı hızına ayak uydurmaları, ayrıca çeşitli işbirliği yol-

(1) Humphreys, K. W. Libraries in new Universities. *Int. Lib. R.*, Jan. 1970, 2, s. 307-28.

(2) *Empfehlungen des Wissenschaftsrates zum Ausbau der wissenschaftlichen Einrichtungen. Teil II wissenschaftliche Bibliotheken.* Tübingen: J. C. B. Mohr, 1964, s. 46.

larından faydalanmaları ve araştırmacı isteklerini en olumlu bir şekilde karşılamaları gerekir. Ayrıca yurtiçi ve yurtdışı bilgi iletimini hızlı ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirmelidirler.

Üniversite kütüphanelerinin, üzerlerine aldıkları görevi rasyonel bir şekilde yürütmeleri için ilk planda iyi organize edilmeleri, uygun bir bütçeye ve meslek görmüş personel kadroları ile gelişmeye uygun binalara sahip bulunmaları gerekir.

Ülkemizde Üniversite kütüphaneleri yeterince gelişmemişlerdir. Her şeyden evvel —bir kaç istisna— bozuk bir organizasyona sahiptirler. Kütüphaneler arasında bir koordinasyon mevcut değildir. Dolayısıyla bu alana ayrılan ve kısıtlı olan mali kaynakların da yerinde harcandığı söylenemez.

Bugünkü bilimsel literatür artışı her kütüphanenin kendine gerekenini toplamasına imkân vermemektedir. Yayınlarla ortak sahip olma yolu tercih edilmektedir. Bu ancak «Merkezi kütüphane sistemi» veya iyi işleyen kütüphanelerarası işbirliği ile gerçekleştirilebilir. Merkezi kütüphane sistemi ile, burada tabii ki, yönetimin tek elde toplandığı, ülke çapında, tam bir merkezi sistem kastedilmemektedir. Böyle bir sistemin her ülkede kolayca uygulanamayacağı bir gerçektir. Fakat Üniversite çapında bir merkezleşme gerçekleştirilebilir. «Yarı Merkezi Sistem» denilen Almanya ve Amerika'da uygulanan kütüphane sistemi ülkemizde de uygulanabilir :

Üniversite içindeki bütün kütüphaneler kademeli olarak birbirine bağlanmaktadır. Yönetim, denetim ve koordinasyon görevi ile teknik hizmetler merkez kütüphanesine verilmektedir. Ayrıca önemli kararların alındığı «Üniversite Kütüphane Kurulu» vardır. Az sayıda tutulan enstitü veya bölüm kütüphanelerinde konu ile ilgili çok özel yayınlar bulunmaktadır. Koleksiyon toplamada temel ilke, merkez ve bölüm kütüphanelerinin birbirlerini tamamlamalarıdır. Modern Üniversite kütüphaneleri işlerin gereksiz şekilde tekrarlanmasının ve kaynak ısrafının karşısında oldukları için bölüm kütüphanelerinin sayısını azaltmaktadırlar. Bir kürsüde kütüphane kurmanın, kurulmuş bir kütüphaneyi kürsüden ayırmaktan daha kolay olduğu görülen bir gerçektir.

Daha 1926 yılında, meşhur kütüphaneci Fehmi Ethem Karatay'ın müdürlüğü devrinde hazırlanan İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Yönetmeliğinden, merkezi kütüphane yönetimine doğru ilk adım atılmış olduğunu öğreniyoruz. İstanbul Üniversitesi Kütüphaneleri bugün hâlâ iyi bir organizasyona kavuşamamışlardır. Bu durum daha bir çok Üniversite kütüphanelerinde de aynıdır. İstanbul Üniversite Kütüphanesi Talimatnamesi bugün için her yönden ideal bir yönetmelik olmaktan uzak olacağı muhakkaktır. Fakat kütüphanecilik bakımından çok önemli maddeleri içine alan ve eski Türkçe olarak yayınlanmış olan bu Talimatnamenin yeni nesillere faydalı olacağını ümit ederek bugünkü yazı ile aynen almayı uygun bulduk :

**İstanbul Darülfünun
Kütüphanesi Talimatnamesi
İstanbul, 1926 Yeni Matbaa. 13 s.**

«Madde. 1: Bütün fakültelerin ilmi ihtiyaçlarını temine hadim olan Darülfünun Kütüphanesi biri matbu, diğeri yazma asârı muhtevî olmak üzere iki kısımdan mürekkeptir.

Madde. 2: Kütüphane ilmî bir mahiyet ve kıymete haiz olan mühim eserleri cemi tasnif ve Darülfünun müntesiplerinin istifadesine sunmak vazifesi ile mükelleftir.

Madde. 3: Darülfünun kütüphanesi idâre, muhasebe ve inzibat hususlarında doğrudan doğruya Darülfünun emanetinin nezaret-i umumiyesi altındadır.

Madde. 4: Kütüphane memurları, bir müdür ile üç kütüphaneci ve lüzumu kadar muavin, daktilograf ve hademedden teşekkül eder.

Madde. 5: Kütüphane Komisyonu, Darülfünun Emininin riyasetinde ve her Fakülte meclisi tarafından üç sene müddetle seçilen birer âza ile kütüphane müdüründen mürekkeptir.

Madde. 6: Komisyonun vazifesi kütüphanenin Berveciâfî hususat ilmiyesiyle iştiغال etmektir :

- a) Mübaya edilecek mevkutelerin listesini tesbit,
- b) Darülmesai Kütüphanelerine verilecek eserleri tetkik ve tefrik,
- c) Kütüphane müdürü tarafından ihzar senelik faaliyet raporunu tetkik,
- d) Avrupa kütüphaneleri ile tesis-i münasebet ederek kitap ve tez mübadelesini temin etmektir.

Madde. 7: Kütüphane müdürü kütüphanenin umumî idaresinden mes'uldür.

Madde. 8: Kütüphane müdürü, vazife-i memuresini işbu talimatname maddelerinin tesbit ettiği hudut dairesinde ifa eder. Şöyle ki: Emanetden aldığı emirleri tatbik ve itti-haz olunan muharrerâtı infaz eder Tasnif ve katalog tertibinde kütüphanecilerin faaliyetlerini gayet yakından takip ederek katalogun tecânüs ve mükemmeliyetini temin etmeye sarfı dikkat eder. Bütçe tahsisatını tevziat dairesinde sarfa gayret eder. Her sene-i devriye nihayetinde kütüphanenin hal ve vaziyetine dair umumî mesai ve icraat raporunu tanzim ve Rektörlüğe takdim edilmek üzere kütüphane komisyonuna arz eder.

Madde. 9: Kütüphaneciler ve muavinler mesul muhafızı buldukları kitap koleksiyonlarını sadakatı tammâ ile hıfzetmek ve mezkûr koleksiyonlardan müderrisler ile talebinin tamamiyle istifade edebilmesi için, muktezi tedabire tevessül ederek her hususta mûmâ-ileyhümâ âzami teshilât ibraz etmek vazifesiyle mükelleftirler.

Madde. 10: Kütüphaneciler ve muavinler kütüphanenin idare-i umumiyesinde asar ve eşyanın muhafazası hususunda müdüre muâvenât ederler ve mesuliyette müşterektirler.

Madde. 11: Kütüphaneci ve muavinler, kütüphanede mevcut bilumum kitap, levha, albüm vesaireyi merteb. mahallerinde bulundurmaya, yeni gelen kitapları günü gününe kataloglara kayıt ve tasnif ederek yerlerine vaz etmeye ve dahili hidemât programına göre kütüphanenin muhtelif aksâmında kendilerine gösterilen tahrir, tanzim, kitap itâ'sı ve nezaret işlerini ifaya mecburdurlar. Her gece kütüphaneciler ve muavinlerden biri münevvebeyle kütüphanede kalmaya mecburdurlar.

Madde. 12: Kütüphaneci ve muavinler senede bir defa tamamen kütüphaneyi yoklama ederek yerinde bulunmayan kitapları tesbit ile müdüriyete bir zabıt varakası verirler.

Madde. 13: Müdür, kütüphaneciler ve muavinler lise tahsilini ikmal etmiş ve asgarî iki ecnebi lisanına vakıf ve bibliyografi ilmî ile az çok ünsiyat peyda etmiş kimseler meyanından bilimtihan intihap olunur. Bu imtihan âtidedkî mevâdd ihtiva etmelidir :

a/1 — Bibliyografyaya ait umumî bir mevzuun kaleme alınması, II - Muhtelif fûnun ve lisana ait onbeş kitabın tasnif edilmesi.

b/1 — Bibliyografiden bazı umumî sualler II - Bildiğini beyan ettiği lisanlardan şifahi bir imtihan.

Madde. 14: Kütüphanenin emri nezareti eşyanın hüsnü muhafazası ve dahili hadematın vakt-i muayyeninde ifası, hademelerin vazifesidir. Her gece hademeden biri bilmünavebe kütüphanede kalacaktır.

Madde. 15: Darülfünun divanı tarafından ihzar ve vekâlete arz olunarak kabul edilen kütüphane bütçesi ber-vech-i âtî havidir: a) Kitap mübaya ve abone bedelâtı, b) Teclid mesârifi, c) Tesisat mesârifi, d) Memurin ve hademe maaşatı, e) Kırtasiye ve mütefferika mesârifi.

Madde .16: Darülfünun Kütüphanesin kitap ve mevkute müsâberet-i atıyyeden vürüd eder.

- a) Maarif Vekâletinden
- b) Mübaya ve abone suretiyle
- c) Teberru suretiyle
- d) Mübadele suretiyle

Madde. 17: Kütüphane mevarradatının mühim bir kısmını doktora tezleri teşkil ettiğinden her tez yapan talebe matbu 50 nüsha ile kendi el yazısı ile muharrir nüshasını kütüphaneye vermeye mecburdur, işbu matbu tezler bilâhare, diğer Darülfünunlarla mübadele edilir.

Madde. 18: Teberru edilen âsar müteferrik bir halde bulunduğu takdirde kuyûdat-ı lâzimesi icra edilerek ait oldukları sınıflara ithal olunur. Muretteb bir halde bulunan ve asgarî yüz cildi tecavüz eden kitapların muteberrileri için kütüphanenin mütena bir mahaline isimleri havi bir levha talik olunur.

Madde. 19: Müdür her sene lüzumu olan kitapçı ve tâbi kataloğlarını celb ve heyet-i asarın listelerini tetkik, mevcut olanlarını tefrik ve mübaya edilecek asarın bir cetvelini tanzim ederek mübaya kararı istihsal edilmek üzere kütüphane komisyonuna arz eder.

Madde. 20: Kütüphanede mevcut mukerrer asardan Darülfünun tedrisatı için lüzumu olmayanlar komisyon kararı ile diğer kütüphanelerle mübadele edilebilir.

Madde. 21: Kütüphanenin terakkiyat-ı asriye ile mütenasip surette bir hal-i mukemmeliyete isrâlı için Kütüphane Komisyonunun cidden ilmî kıymete haiz eserleri halk için yazılmış ve neşrinden az bir zaman sonra ismi unutulmuş alelade eserlerden tefrik edilerek mümkün mertebe tamam ve mâkûml bir tafahhus vesaiti vücuda getirmeye gayret etmesi icabeder.

Madde. 22: Kütüphane Cuma ve resmî günlerden maada hergün sabahleyin 9'dan 12'ye ve öğleden sonra 1'den 5'e kadar açıktır.

Madde. 23: Kütüphaneci ve muavinlerin tatil esnasında 15 gün mezuniyete hakları vardır.

Madde. 24: Kütüphane kapalı bulunduğu zaman kütüphaneye girmek makam-ı emanetten (Rektörlük Makamından) hususi ruhsata lüzum vardır.

Madde. 25: Kütüphane umumî değildir, açık bulunduğu müddetçe mütâlâa ve tettebbu maksadıyla kütüphaneden istifade edenler, Darülfünun talebesi, heyet-i talimiye ve idaresiyle eski mezunlardır. Emanetten tahriir-Ruhsat istihsal eden erbabı tettik ve mütâlâacı kütüphaneden istifade edebilirler.

Madde. 26: Kütüphanenin mütâlâa salonunda yalnız tettebbu maksadıyla ve usul-u mahsusuna ve tevfikân talep pusulalarını imlâ ederek dahil olanlar oturabilirler.

Madde. 27: Kari'lerin, kitapları dikkatli ve ihtiyatlı surette istimal etmeleri, cilt ve kâğıtlarını öselememeleri, sayfalara haşiye ve not yazmamaları, mürekkebi damlatmalarını lâzımdır.

Madde. 28: Bir kitabı mütâlâa eden zat, onu yalnız mütâlâa edeceği gün ve mütâlâa salonu açık bulunduğu müddetçe, nezdinde hıfzedebilir. Mütâlâası birkaç gün devam edeceğini bildirdiği takdirde kitap hususî bir mahalde hıfzolunarak kendisine tevdi olunur.

Madde. 29: Kütüphanede yüksek sesle müzakere, münakaşa ve mükâleme ederek mütâlâayı ihlâl etmek ve kütüphane dahilinde sigara içmek caiz değildir. İhtara rağmen bu gibi hâlâta devam edenler kütüphaneye kabul edilmezler.

Madde. 30: Darülfünun Heyet-i Talimiyesi ve Heyet-i İdaresinde bulunan zevata bir ay müddetle makbuz mukabilinde nihayet 10 cilt kitap iare edilir. Bu miktardan fazla kitaba ihtiyacı olanlar makam-ı emanetten bir muafakatname ibraz etmeye mecburdurlar.

Madde. 31: Yazma, nadîr ve zî-kıymet asar, lûgatlar nüshası, mükerrer olmayıp daimî surette müracaat edilen eserler, gayri muallfel formalar, levhalar, haritalar ve albümler iare edilmez.

Madde. 32: Yazma kitaplar ancak Darülfünun emini ile fakülte reislerinin tahriir kefaletnamesi ile iare olunabilir.

Madde. 33: Makbuz müddetinin inkizasında aynı kitabı daha bir müddet mütâlâa için nezdinde alıkoymak isteyen kari'ye meskûr kitap, diğer birisi tarafından aranılmadığı takdirde 15 gün daha müsaade olunur. Şedîd lüzum üzerine müdür, makbuzun müddetinin inkizasından evvel bir kitabı talep edebilir. Bu halde kitabın derhal iadesi lâzımdır.

Madde. 34: Müddetinin inkizasından sonra kitabı iade etmediği kütüphane müdürünün şarî üzerine anlaşılan müderris, muallim ve asistanlara Fakülte riyâseti tarafından tahriiren müracaat vukubulur. Bu müracaat tarihinden itibaren bir hafta zarfında yine kitabı iade etmeyen zatın maaş, iade edinceye kadar tevkif olunur.

Madde. 35: Kütüphaneler, muavinler ve hademelerden maada kimse kitap depolarına girip kitap çıkaramaz. Ruhsatsız kitap almak daima sirkat addolunur.

Madde. 36: Hanesinde mütâlâa etmek üzere kütüphaneden kitap almak isteyen zevat, iki adet makbuz doldurup zihirini imza ederek memura teslim eder. Memur meskûr makbuzlardan birine âhiz'in ismi, diğerine kitabın unvanı ile alfaba-i surette tasnif eder. Bu suretle bir kitabın kimin nezdinde bulunduğu süratle bulunur. Kitabı iade ettiği zaman her iki makbuzu birden talep etmesi lâzımdır. Bundan maada birde iare defteri tutmak icabeder. Bu defterden sene nihayetinde iare edilen kitapların miktarı hesap edilir.

Madde. 37: Ziya ve hasar edilen asar aynen kabil olmadığı takdirde, kütüphaneye mal olunabileceği fiatla müsebbibine tazmin ettirilir.

Madde. 38: Darülmesai kütüphaneleri ait olduğu medrese tarafından gösterilen lüzum ve komisyonun muaffakatı ile kütüphaneden makbuz mukabilinde bir miktar kitap alabilir. Müderris tesellüm etmiş olduğu asarın hüsnü muhafazasından mesul bunları Darül-mesai defterine kaydettirir.

Madde. 39: Kütüphane usul-i aşarî tasnif kadrosuna nazaran tertip ve tanzim olunacaktır. Bir kitabın tasnifi için ber-vech-i âtî 7 ameliye icabeder :

- 1) Kitaba damga vaz'ı,
- 2) Kayıt numarası ile tasnif işaretinin vaz'ı,
- 3) Esas deftere kayıt,
- 4) Esas fişinin tanzimi,
- 5) Yazı makinesinde esas fişinden mevzuu, ünvan tahlili vesaire fişlerinin tahriri,
- 6) Fişlerin ait oldukları kataloglara tasnifi,
- 7) Ciltlere etiketlerin iltisaki ile raflara vaz'ı.

Madde. 40: Damga veya mühür vaz'ı, kitabın ünvan ve son sahifesinin üzerine ve mümkün olduğu kadar sahifesinin ortasına yakın ve yazısız kısmına mühür veya soğuk damga vazedilir.

Madde. 41: Kütüphaneye her virut eden kitap, esasî kayıt defterinin ilk baş numarasını alır. Meskür numara siyah mürekkeple ünvan sahifesinin zahrine ve sol aşağı köşesinin iki santimetre içersine yazılır.

Madde. 42: Kitabın bahis olduğu mevzuu tasnif-i aşari cetvellerinde aranılarak bulunan musanna, kırmızı mürekkeple aynı sahifeye yazılır.

Madde. 43: Kitabın müellif, ünvan, mahal-i tabı, tarih v.s. gibi malûmat-ı bibliyografyası defterin hane-i mahsusasına kayıt olunur. Esas kayıt defteri iyi ve sağlam kâğıttan mamul ve sahifeleri numaralı olmalıdır. Bu defterde hak ve silinti asla caiz değildir. Hata vukuunda kırmızı mürekkeple bir çizgi ile iptal olunmalıdır.

Madde. 44: Mükerrer kitaplardan Darülfünun tedrisatı için lüzumlu olanlar esas kayıt defterine kayıt olunur ve diğerleri ayrı bir mahalde ve ayrı bir defterin numarası altında hıfzolunur.

Madde. 45: Esas fişinden hülâsa suretiyle vücuda getirilecek olan müellif ünvan, mevzuu, mütercim, ressam, haşiye ve mukaddime nüvisleri mahsus olan fişler gayet muhtasar surette yazılmalı ve esas fişine müracaat edilmelidir.

Madde. 46: Usul-i katalog taksimatı âşarî-i usulin kadrosuna nazaran tanzim olduğundan musannaf adetlerin tesellülü bunu vücuda getirir.

Madde. 47: Bâlâda tâdât olunan muhtelif fişler tahrir olunduktan sonra üzerine sernamları yazılmalı ve bilâhare sernameye nazaran elifbayı surette tanzim olunmalıdır. Bu suretle vücuda gelen katalog «lûgat katalog» namını alır.

Madde. 48: En sonra kitabın cildinin sırtına tasnif numarasıyla müellif isminin ilk harfi tahrir olunan etiketler yapıştırılır ve kitap yerine vaz olunur.

Madde. 49: Bütün kitaplar aynı suretle muamele gördükten sonra tasnif adetlerinin teselsülüne nazaran vaz olunur ve her rafın havı olduğu sınıfın numarası etiketlerle gösterilir.

Madde. 50: Kütüphanenin evrak-ı müsbitesi ber-vech-i âttir :

a — Kütüphaneye virut eden kitap ve levazım hakkında tanzim olunan tesellüm ilim ve haberler.

b — Makbud ilim ve haberler.

c — Kütüphane ihracaat hakkında tanzim olunan mazbata suretleri.

d — Müfredat ve tasnif defterleri.

e — Kütüphane komisyonu mukarreratı.

f — Evamir tahrirat ve müsveddeleri.

Diğer bütün memurlar mesai ve vezâifini taksim ve tesbit eden kitaplardan inâ kâğıtla resim istinsah etmek için müdüriyetten müsaade istihsal etmek lâzımdır.»

Görüldüğü gibi Talimatname, modern bir kütüphaneye uygulanabilecek şekilde, gayet ileri bir görüşle hazırlanmıştır. Fakat 1926 Türkiye'si için, uygulanması zor bir yönetmelik olduğu da bir gerçektir.

Bu gibi örneklerden de yararlanılarak kütüphanelerimiz, bugünkü şartlara uygun kanun ve yönetmeliklere kavuşturulmalıdır.

Üniversite kütüphanelerimiz, organizasyon bozukluğu yanında meslek elemanı kütüphaneciden de yoksundur. Etkili bir kütüphane hizmetinin verilebilmesi için iyi eğitilmiş bir görevliler topluluğuna ihtiyaç vardır. Bu eğitim şüphesiz kendi alanı ile ilgili olan kütüphanecilik eğitimi olacaktır. Lisans düzeyinde, biri Ankara ve diğeri İstanbul Üniversitesinde kurulmuş olan Kütüphanecilik Bölümlerinin aldığı öğrenci sayısı kütüphanelerimizin ihtiyaç gösterdiği yetişmiş kütüphaneci sayısı ile orantılı değildir. İhtiyacı karşılamaktan uzaktır. Bunun yanında yetişen kütüphanecilerin de, şartları kendilerine daha uygun olan başka alanlarda çalıştıkları bir gerçektir.

Şu halde personel sorunlarımıza, kütüphanecilik bölümlerine önem verilmesi, alınan öğrenci sayısının fazlaştırılması ve aynı zamanda yetişen kütüphanecilerin özlük hakları koruyucu tedbirlerin alınması çareleri düşünülebilir.

Üniversite kütüphanelerimiz için ayrılan mali kaynakların yerinde kullanılması sağlanmalı ve gereksiz tekrarlamalardan kaçınılmalıdır.

Seminer, enstitü, bölüm v.s. isimlerle faaliyet gösteren çeşitli tip kütüphanelerle merkez kütüphanesi arasında kütüphanecilik faaliyetlerinin her alanında sıkı bir işbirliği ilişkisinin kurulması, her üniversitede, kendi bünyesindeki bütün kitap mevcutlarını gösteren bir toplu katalogun yapılması, bu kütüphanelerin üniversite dışındaki okuyuculara da açılması, alınacak önemli tedbirler arasındadır.

Üniversitelerimizde çeşitli bilim dallarına mensup bazı aydın öğretim üyelerimizin kütüphaneleri geliştirme tedbirleri konusunda gösterilen çabalara candan katılmaları, kütüphanelerimizin geleceği konusunda bizleri teselli etmektedir.